

Katowice, dnia 23 lutego 2026 r.

INFORMACJA Nr 46/2025/EW

w sprawie pożaru endogenicznego zaistniałego w dniu 4 października 2025 r. około godziny 17²⁰ w Chodniku podścianowym I w pokładzie 117, na poziomie 350 m, w Południowym Koncernie Węglowym S. A. Zakładzie Górniczym Janina w Libiążu.

Pożar zaistniał w wyłączonym z sieci wentylacyjnej Chodniku podścianowym I, w pokładzie 117, na południowy wschód od skrzyżowania z Przekopem południowym na poziomie 350 m.

Pokład 117 o grubości około 1,60 m i nachyleniu od 6° do 9°, niemetanowy, nieskłonny do tępań, zaliczony został do klasy A zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopnia zagrożenia wodnego. Węgiel tego pokładu zaklasyfikowano do V grupy skłonności do samozapalenia. W stropie pokładu 117 zalega około 0,4 m mułowca oraz około 24,0 m piaskowca, a w spągu około 1,1 m mułowca i 17,4 m piaskowca.

W roku 1961 w kopalni Janina w północno-wschodniej części obszaru górniczego Libiąż IV w pokładzie 117 wykonano między innymi Chodnik podścianowy I, który stanowił wyrobisko udostępniające pokład 117. Wyrobisko to zostało wykonane w obudowie typu ŁP8/V25/A i ŁP9/V25/A w rozstawie odrzwi do 1,0 m z opinką stropu i ociosów z siatek zgrzewanych. W lutym 1983r. Chodnik podścianowy I posiadający połączenie z kompleksem zrobów zawałowych wytworzonych w pokładzie 117, został zaizolowany tamą murową oznaczoną jako TI 211. Tamę tę zabudowano w sąsiedztwie skrzyżowania z Przekopem południowym na poziomie 350 m.

W odległości około 40 m na południowy wschód od przekopu południowego na poziomie 350 m, około 3,4 m poniżej spągu chodnika podścianowego I skośnie, wykonana została Pochylnia kamienna taśmowa. Od dnia 17 lipca 2025 r. rozpoczęto likwidację tego wyrobiska poprzez rabowanie obudowy z pominięciem odcinka wykonanego w pokładzie 117 i odcinków skrzyżowań z innymi wyrobiskami. W dniu 9 września 2025 r. zabudowano tamy izolacyjne TI 342 w tej Pochyli kamiennej taśmowej oraz TI 341 i TI 340 w wyrobiskach połączonych z tą Pochylnią to jest odpowiednio w Upadowej K-670 i w Przecince I-676. W ten sposób odizolowano Pochylnię kamienną taśmową od sieci wentylacyjnej kopalni.

W dniu 4 października 2025 r., około godziny 15⁵⁰ sztygar oddziału górniczego telefonicznie poinformował dyspozytora ruchu, że przed tamą TI 211 oraz sąsiednią tamą TI 308 stwierdził zawartość tlenu węgla w powietrzu wynoszącą 120 ppm. Dyspozytor ruchu skierował w rejon tych tam izolacyjnych dyżurujący zastęp ratowniczy.

O godzinie 17²⁰ po otrzymaniu informacji, że tlenek węgla prawdopodobnie wyływający z tamy TI-211 powoduje występowanie w obiegowym prądzie powietrza CO w ilości 168 l/min. dyspozytor rozpoczął akcję ratowniczą - przeciwpożarową. Na polecenie dyspozytora z zagrożonego rejonu wycofało się 4 pracowników bez użycia aparatów uciezkowych. O godzinie 19¹⁰ dyspozytor przekazał prowadzenie akcji ratowniczej kierownikowi ruchu zakładu górniczego, który po konsultacji z zespołem doradczym potwierdził prawidłowość wyznaczenia strefy zagrożenia oraz założył, że miejscem wystąpienia samozagrzania węgla i pożaru endogenicznego jest Chodnik podścianowy I w pokładzie 117 na poziomie 350 m, za

tamą izolacyjną TI 211. W ramach akcji przeciwpożarowej rozpoczęto budowę 4 tam izolacyjnych konstrukcji przeciwwybuchowej tj.: TP-2 w Pochyli kamiennej taśmowej, TP-3 w Chodniku podścianowym I, TP-4 w Upadowej K-670, TP-5 w Przecince I-676. Rejon pożaru izolowały również istniejące 2 tamy konstrukcji przeciwwybuchowej, tj.: TP-1 w Przekopie południowym poziom 350 m i TP-6 w Przekopie do partii „K” poziom 350 m. W trakcie akcji prowadzono wtłaczanie azotu do przestrzeni otamowanych wyrobisk za tamę TP-2 i TP-3.

W dniu 11 października 2025r., zakończono budowę 4 tam konstrukcji przeciwwybuchowej i po stwierdzeniu braku obecności tlenu w wyrobiskach objętych strefą zagrożenia, kierownik akcji o godzinie 10³⁷ zakończył akcję przeciwpożarową.

W akcji brały udział zastępy ratownicze własne oraz z kopalń sąsiednich i Centralnej Stacji Ratownictwa Górniczego S.A. w Bytomiu. Akcje nadzorowali pracownicy Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach.

W związku z prowadzonymi akcjami żaden z pracowników nie zgłosił wypadku.

Przyczyną zaistniałego pożaru było samozapalenie się spękanego węgla pokładu 117 zalegającego w otoczeniu Chodnika podścianowego.

W związku z zaistniałym pożarem oraz prowadzoną akcją w dniu 13 października 2025r Dyrektor OUG w Katowicach wydał decyzje, w których nakazał między innymi :

1. dalsze prace związane z likwidacją zagrożenia w otoczeniu wyrobisk wyłączonych z sieci wentylacyjnej kopalni w wyniku pożaru zaistniałego w dniu 4 października 2025 r. o godzinie 17²⁰ w rejonie Chodnika podścianowego 1 w pokładzie 117, a następnie prowadzonej akcji ratowniczej w związku z wystąpieniem atmosfery niezgodnej z przepisami w wyrobiskach na poziomie 350 m, to jest w: Przekopie południowym poz. 350, Przecince I-676, Upadowej K-670 i Upadowej do poziomu 410, prowadzić w oparciu o dokumentację prac profilaktycznych, zatwierdzoną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.
2. wyznaczyć w oparciu o opinię kopalnianego zespołu do spraw zagrożeń naturalnych w składzie poszerzonym o specjalistów do spraw zagrożeń wentylacyjnych i pożarowych, granice pola pożarowego obejmującego rejon otamowanych wyrobisk na poziomie 350 m, w wyniku prowadzonej akcji przeciwpożarowej oraz ratowniczej. W powyższej opinii należy uwzględnić między innymi: analizę możliwości dopływu gazów z otamowanej przestrzeni do czynnych wyrobisk kopalni, połączeń zrobowych oraz wyrównania potencjałów aerodynamicznych.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.